IV

(Aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. remiantis EB sutartimi, ES sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi)

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2008 m. gruodžio 10 d.

valstybės pagalbos C 31/06 (ex N 621/05), kurią Italija suteikė taikydama skubias paukščių gripo prevencijos priemones

(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 7802)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(2010/332/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

paraginusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtą straipsnį ir atsižvelgusi į pateiktas pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) Italijos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2005 m. gruodžio 9 d. raštu, užregistruotu 2005 m. gruodžio 13 d., Komisijai pateikė pranešimą pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį ir 2005 m. lapkričio 30 d. Įstatymo Nr. 244 (Įstatymas 244/5) 5 straipsnį.

(2) Komisija 2006 m. vasario 14 d. faksu (Nr. AGR 4535) ir 2006 m. kovo 20 d. faksu (Nr. AGR 7800) paprašė papildomos informacijos.

(3) Italijos valdžios institucijos 2006 m. kovo 2 d. elektroniniu laišku, užregistruotu 2006 m. kovo 3 d., Komisijai pateikė 2006 m. sausio 10 d. Įstatymo Nr. 2, pakeičiančio įstatyminį nutarimą, projekto 1a straipsnio 8 dalį ir 10–14 dalis. Minėtas įstatyminis nutarimas 2006 m. kovo 11 d. Įstatymu Nr. 81 (Įstatymas 81/06) pertvarkytas į įstatymą su pakeitimais. Tuo įstatymu padaryti Įstatymo Nr. 244/05 5 straipsnio pakeitimai. 1a straipsnyje, kuriuo įsteigiamas Nepaprastosios padėties paukštienos sektoriuje fondas, išdėstytos nuostatos buvo nagrinėjamos rengiant valstybės pagalbą Nr. 322/2006.

(4) Italijos valdžios institucijos 2006 m. balandžio 20 d. elektroniniu laišku, užregistruotu 2006 m. balandžio 25 d., pateikė papildomos informacijos.

(5) Komisija 2006 m. birželio 13 d. raštu Italijos valdžios institucijų paprašė 30 dienų pailginti terminą, t. y. jį pratęsti iki 2006 m. liepos 26 d., nustatytą Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 [1] 4 straipsnio 5 dalimi, per kurį ji priims sprendimą, atsižvelgdama į tam sprendimui išversti reikalingą laiką.

(6) Italijos valdžios institucijos 2006 m. birželio 22 d. elektroniniu laišku, užregistruotu 2006 m. birželio 23 d., Komisijai suteikė jos paprašytą termino pratęsimą.

(7) Komisija 2006 m. liepos 5 d. raštu Italijai pranešė apie sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl dalies minėtos pagalbos.

(8) Italijos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2006 m. liepos 19 d. raštu, užregistruotu 2006 m. rugpjūčio 3 d., Komisijai pateikė Italijos valdžios institucijų pastabas dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

(9) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* [2]. Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl šios pagalbos.

(10) Komisija pastabų dėl pagalbos iš suinteresuotų šalių negavo.

(11) Komisija 2008 m. gegužės 7 d. raštu Italijos valdžios institucijų paprašė pateikti papildomos informacijos, kad būtų galima užbaigti nurodytą procedūrą. Italijos valdžios institucijos atsakymo nepateikė.

(12) Komisija 2008 m. spalio 30 d. raštu Italijos valdžios institucijoms nusiuntė raginimą. Italijos valdžios institucijos 2008 m. lapkričio 4 d. raštu pateikė papildomos informacijos, kurios buvo paprašyta 2008 m. gegužės 7 d. raštu, ir patvirtino Įstatyminio nutarimo Nr. 202/2005 su pakeitimais, padarytais Įstatymo 81/06 1a straipsnio 7 dalimi, 5 straipsnio 1 pastraipos 3a ir 3b dalyse nustatytų priemonių neįgyvendinusios.

[1] OL L 83, 1999 3 27, p. 1.
[2] OL C 233, 2006 9 28, p. 5.

II. **APRAŠYMAS**

Pavadinimas

(13) Skubios paukščių gripo prevencijos priemonės

Teisinis pagrindas

(14) 2005 m. spalio 1 d. Įstatyminio nutarimo Nr. 202 (ĮN 202/05), pertvarkyto į 2005 m. lapkričio 30 d. Įstatymą Nr. 244 (Įstatymas 244/05) ([3]), 5 straipsnis, iš dalies pakeistas 2006 m. kovo 11 d. Įstatymo Nr. 81 (Įstatymas 81/06) dėl 2006 m. sausio 10 d. Įstatyminio nutarimo Nr. 2 pertvarkymo 1a straipsnio 7 dalimi.

(15) 2006 m. sausio 13 d. Žemės ūkio ministerijos įsakymas (2006 m. sausio 13 d. įsakymas), nustatantis išsamias paukštienos pašalinimo iš rinkos nuostatų taikymo taisykles pagal Įstatymo Nr. 244/2005 ([4]) 5 straipsnio 1 ir 2 pastraipos nuostatas.

(16) Įstatymo Nr. 81/06 ([5]) 1a straipsnio 8, 10, 11 ir 12 dalys.

Biudžetas

(17) Įvairioms priemonėms finansuoti skiriamos nacionalinio biudžeto lėšos. Italijos valdžios institucijos nurodė, kad 120 mln. EUR suma buvo paskirstyta taip: 20 mln. EUR pagalbai maistu ir 100 mln. EUR Nepaprastosios padėties paukštienos sektoriuje fondui sudaryti.

Trukmė

(18) Italijos valdžios institucijos ketino suteikti pagalbą iki 2007 m. sausio 1 d., tačiau iki šiol pagal šią pagalbos schemą pagalbos suteikta nebuvo.

Pagalbos gavėjai

(19) Paukščių augintojai, skerdyklos, paukštienos perdirbimo bendrovės, prekybos paukštienos didmena bendrovės ir paukščių pašarų įmonės.

Priemonės

(20) ĮN 202/05 5 straipsnyje, iš dalies pakeistame Įstatymo Nr. 81/06 1a straipsnio 7 dalimi, nustatyta:

a) kad AGEA nupirks 17 000 tonų paukštienos ir jos gaminių humanitarinei pagalbai (1 ir 2 pastraipos);

b) mokesčių, socialinių įmokų mokėjimas bus sustabdytas ir bus mokamos išmokos paukštienos sektoriaus veiklos vykdytojams (3a pastraipa);

c) bus suteikta pagalba nepaprastosios padėties paveiktų paukštienos sektoriaus įmonių reorganizavimo ir pertvarkymo paskoloms gauti (3c pastraipa).

(21) Įstatymo Nr. 81/06 1a straipsnio 8, 10, 11 ir 12 pastraipose numatoma įsteigti Nepaprastosios padėties paukštienos sektoriuje fondą (Fondą) prie Žemės ūkio ministerijos, kuriam 2006 m. skiriama 100 mln. EUR:

a) paukštienos sektoriui sanuoti ir restruktūrizuoti (pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti) ([6]);

b) atlyginti paukščių augintojams pajamų nuostolius arba papildomas išlaidas, patiriamas dėl Bendrijos, nacionalinių ar regioninių paukščių gripo prevencijos ir naikinimo planų įgyvendinimo, bei netiesioginius nuostolius, patiriamus dėl sveikatos institucijų nustatytų apribojimų gyvūnų augintojams arba jų pareikalauto laikino auginimo stabdymo;

c) pagalbai dėl gamybos sustabdymo (pagal Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui ([7]) 9 punktą – gaires);

d) investicijoms į paukštininkystės ūkių biologinio saugumo ir sveikatos priemones;

e) sveikatos institucijoms nurodžius skersti gyvūnus, kai auginimo vietose gyvūnų yra per daug arba juos draudžiama perkelti į kitą vietą, siekiant pagerinti likusių gyvūnų gerovę.

(22) Įstatymo Nr. 81/06 1a straipsnio 12 pastraipoje nustatyta, kad Fondo finansuojamos pagalbos priemonės bus patvirtintos Žemės ūkio ministerijos ir Sveikatos ministerijos įsakymais. Italijos valdžios institucijos 2006 m. balandžio 20 d. raštu įsipareigojo apie pirmiau minėtus įsakymus Komisijai pranešti vadovaudamosi EB sutarties 88 straipsnio 3 dalimi.

(23) Italijos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2006 m. gegužės 23 d. elektroniniu laišku, užregistruotu tą pačią dieną, pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį ir Komisijai pateikė pranešimą dėl Ministro įsakymo dėl Fondo finansuojamos pagalbos taikymo priemonių projektą. Šios priemonės buvo patvirtintos pagal valstybės pagalbos Nr. 322/06 ([8]) bylą.

([3]) Italijos Respublikos oficialusis leidinys, 2005 11 30, bendroji serija Nr. 279, p. 44.
([4]) Italijos Respublikos oficialusis leidinys, 2006 1 26, bendroji serija Nr. 21, p. 50.
([5]) Italijos Respublikos oficialusis leidinys, 2006 3 11; paprastasis priedas Nr. 58.
([6]) OL C 244, 2004 10 1, p. 2.
([7]) OL C 28, 2000 2 1, p. 2.
([8]) A dalis patvirtinta 2007 m. liepos 10 d. raštu C(2007) 3249, B dalis – 2008 m. gegužės 13 d. raštu D(2008) 13797 (Nr. AGR 11275).

(24) Komisija keletą kartų Italijos valdžios institucijoms rekomendavo netaikyti ĮN 202/05 nustatytos priemonės greitai sušaldytai mėsai, skirtai humanitarinei pagalbai ([9]), pirkti.

(25) 2006 m. sausio 13 d. nutarimas, kuriame nustatytos taisyklės, kurias AGEA privalo taikyti pirkdama Bendrijos kilmės paukštienos produkciją, nustatytos tokios pirkimo kainos:

Skerdenos ir pjaustyta mėsa	Šviežia EUR/kg	Greitai sušaldyta EUR/kg
Golden ir (arba) *Livournais* vištos	2,40	2,10
Vallespluga vištos	2,40	2,10
Vištos	1,40	1,20
Vištos šlaunys	1,40	1,20
Vištos sparnai	1,00	0,80
Kalakuto kojos	1,00	0,80
Kalakuto šlaunys	1,10	0,90
Kalakuto sparnai	1,00	0,80
Kalakutiena (krūtinėlė)	1,30	1,10
Perlinės vištos ir antys	2,40	2,10

(26) Produkciją humanitarinei pagalbai gali tiekti 2006 m. sausio 13 d. nutarimo įsigaliojimo dieną ne trumpiau kaip 12 mėnesių paukštininkystės ir paukštienos perdirbimo veiklą vykdę fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie savo veiklą yra įregistravę Prekybos rūmų tvarkomame įmonių registre.

III. PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ PRADĖTA PROCEDŪRA

(27) Įstatymo 81/06, kuriuo įsteigtas Fondas šio galutinio sprendimo 21 konstatuojamosios dalies a–e papunkčiuose aprašytoms priemonėms finansuoti, 1a straipsnio 8, 10, 11 ir 12 pastraipose nustatytos priemonės buvo išnagrinėtos svarstant valstybės pagalbą Nr. 322/2006 ir paskelbtos nesuderinamomis su bendrąja rinka ([10]), nes jos atitinka gairių 4.1, 4.2, 9 ir 11.4 punktus ([11]).

(28) Šis sprendimas susijęs su 20 konstatuojamosios dalies a, b ir c papunkčiuose nurodyta paprograme, pagal kurią padengiamas AGEA atliekamas 17 000 tonų paukštienos ir jos gaminių, kaip humanitarinės pagalbos, pirkimas; mokesčių, socialinių įmokų mokėjimo sustabdymas, ir išmokos paukštienos sektoriaus veiklos vykdytojams, taip pat pagalba jiems nepaprastosios padėties paveiktų paukštienos sektoriaus įmonių reorganizavimo ir pertvarkymo paskoloms gauti.

(29) Panašu, kad 20 konstatuojamojoje dalyje aprašytos priemonės atitinka valstybės pagalbos apibrėžtį, nes jas numatyta finansuoti iš valstybės išteklių kaip valstybės negautas mokestines pajamas arba kaip už perkamą paukštieną mokamą kainą, ir jos gali paveikti prekybos mainus dėl Italijos užimamos pozicijos, susijusios su aptariama produkcija (2004 m. Italija pagal paukštienos gamybą Sąjungoje užėmė ketvirtą vietą).

(30) Italijos valdžios institucijos nepateikė informacijos, kuriomis valstybės pagalba būtų buvusi pagrįsta valstybės pagalbai taikomomis taisyklėmis, konkrečiai Gairių ([12]) 11.4 punktu ir Bendrijos gairėmis dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([13]). Todėl Komisija negalėjo atmesti tikimybės, kad numatyta pagalba yra pagalba veiklai, t. y. pagalba, kuria siekiama padengti įmonės išlaidas, kurias ji paprastai būtų patyrusi kaip įprastines valdymo ar su įprastine veikla susijusias išlaidas.

(31) Taigi, Komisija EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą pradėjo suabejojusi Įstatyminiu nutarimu Nr. 2002/05 su pakeitimais, padarytais Įstatymo Nr. 81/06 1a straipsnio 7 dalimi, nustatytų priemonių suderinamumu. Minėtame Sutarties 88 straipsnyje nustatyta, kad pagalba, skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui, gali būti laikoma neprieštaraujančia bendrajai rinkai.

IV. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

(32) Pradėjusi procedūrą Komisija trečiųjų šalių pastabų negavo.

V. ITALIJOS PASTABOS

(33) Italijos valdžios institucijos pastabas dėl oficialios tyrimo procedūros iniciavimo pateikė 2006 m. liepos 19 d. raštu, užregistruotu 2006 m. rugpjūčio 3 d.

(34) Pirmiausia Italijos valdžios institucijos atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad konkrečios priemonės, nepaisant nepaprastosios padėties, įgyvendintos nebuvo.

([9]) 2005 m. gruodžio 12 d. raštu D(2005) 38372 (Nr. AGR 31606), 2006 m. kovo 20 d. faksu D(2006) 9256 (Nr. AGRI 7800) ir 2006 m. balandžio 12 d. raštu D(2006) 1927 (Vystymosi generalinis direktoratas).
([10]) Žr. 7 išnašą.
([11]) Žr. 6 išnašą.
([12]) Žr. 6 išnašą.
([13]) Žr. 5 išnašą.

(35) Toliau Italijos valdžios institucijos nurodo sprendimo pradėti oficialią procedūrą 18 punktą, kuriame nurodoma, kad pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, būdama naudinga tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai, iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją, yra nesuderinama su bendrąja rinka, jeigu ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(36) Jų nuomone, laikantis teisės aktų dvasios ir teksto, valstybės pagalba draudžiama ne visada ir ne absoliučiai, o tik tais atvejais, kai iškraipo prekybinius mainus ir pagalbą gaunančioms įmonėms sudaroma galimybė rinkoje užimti privilegijuotą padėtį.

(37) Italijos valdžios institucijų teigimu, aptariamu atveju iškraipymo galimybių visiškai nėra, nes įstatymo leidėjo ketinimai apsiriboja dalinio ir *a posteriori* dėl sektoriaus krizės patirtų nuostolių kompensavimo schemos nustatymu.

(38) Šiuo klausimu jos pabrėžia, kad b punkte nurodytos priemonės (mokesčių, socialinių įmokų mokėjimo sustabdymas, ir išmokos paukštienos sektoriaus veiklos vykdytojams (Įstatymo Nr. 81/06 1a straipsnio 7 dalies 3a pastraipa) būtų buvusios taikomos kaip *de minimis* pagalba, jei visas Italijai skirtas trimetis biudžetas nebūtų buvęs panaudotas kitai priemonei.

(39) Italijos valdžios institucijos cituoja sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą 22 punktą, pagal kurį nukrypti leidžiančią nuostatą taikyti galima, taikant Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, kuriame nurodoma, kad pagalba, skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka.

(40) Šiuo klausimu jos teigia, kad aptariamas atvejis neabejotinai visiems žinomas pagal aiškius doktrinos ir teismų praktikos principus, kadangi faktai aiškūs, jie neturi būti įrodyti, kadangi įrodymai būtini tik tada, kai nustatant faktus susiduriama su abejonėmis ir netikrumu.

(41) Italijos valdžios institucijos taip pat atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad jei pastarosios manymu Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktas netaikytinas siūlomai priemonei, jai būtų galima taikyti 87 straipsnio 2 dalies b punktą, kuriame nustatyta, kad pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su bendrąja rinka.

(42) Šiuo atveju, jų nuomone, įvykio ypatingumą jau aiškiai pripažino Ministrų Taryba, patvirtindama 2006 m. balandžio 25 d. Reglamentą (EB) Nr. 679/2006, iš dalies keičiantį reglamentus (EEB) Nr. 2771/75 ir (EEB) Nr. 2777/75 dėl išskirtinių rinkos rėmimo priemonių taikymo ([14]).

(43) Italijos valdžios institucijų manymu, tas pats įvykis, pripažintas kaip ypatingas, siekiant priimti nepaprastąsias rinkos priemones, negali būti laikomas paprastu, kai vertinama valstybės pagalba, skiriama nepaprastosios padėties pasekmėms ištaisyti.

(44) Be to, minėtos institucijos pažymi, kad pati Komisija pripažino įvykį ypatingu, priimdama 2006 m. liepos 3 d. Reglamentą (EB) Nr. 1010/2006 dėl tam tikrų ypatingų rinkos paramos priemonių kai kurių valstybių narių paukštienos ir kiaušinių sektoriams ([15]).

VI. **PAGALBOS ĮVERTINIMAS**

1. **Draudimas teikti valstybės pagalbą pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį**

(45) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, būdama naudinga tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai, iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją, yra nesuderinama su bendrąja rinka, jeigu ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(46) Šio dokumento 20 punkte aprašytos priemonės atitinka valstybės pagalbos sampratą, kadangi jos suteikia ekonominės naudos (kaip valstybės negaunamų mokestinių pajamų arba kaip už perkamą paukštieną, kurios dėl paukščių gripo Bendrijos rinkoje parduoti neįmanoma, mokamą kainą) konkrečiam sektoriui (paukštininkystės), jos finansuojamos iš valstybės išteklių (nacionalinių) ir tokia pagalba gali daryti poveikį prekybai.

([14]) OL L 119, 2006 5 4, p. 1.
([15]) OL L 180, 2006 7 4, p. 3.

(47) Pagal Europos Teisingumo Teismo praktiką įmonės konkurencinės padėties pagerinimas suteikiant valstybės pagalbą iš esmės reiškia konkurencijos iškreipimą konkuruojančių įmonių, kurios negauna tokios paramos, atžvilgiu ([16]). Dėl palyginti nedidelės pagalbos sumos arba palyginti mažo pagalbą gaunančios įmonės dydžio tikimybė, kad poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai gali būti daromas, pagal teisės praktiką *a priori* neatmetama ([17]).

(48) Priemonė daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, jei ji trukdo importui iš kitų valstybių narių arba jei ji palengvina eksportą į kitas valstybes nares. Esminis kriterijus tai, kad dėl minėtos priemonės Bendrijos vidaus prekyba keičiasi arba gali pakisti.

(49) Produktu, kuriam taikoma pagalbos schema, valstybės narės prekiauja tarpusavyje, todėl jį veikia konkurencija.

(50) Todėl šis atvejis atitinka prekybos ir konkurencijos iškreipimo kriterijus.

(51) Todėl ši priemonė yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

(52) Tai, kad priemonė skirta paukštininkystės sektoriui kompensuoti dėl paukščių gripo patirtus nuostolius, pagalbos pobūdžio nekeičia, jei ji atitinka 87 straipsnio 1 dalies sąlygas, kaip yra nagrinėjamu atveju. Priešingai, šiuo atveju taikomose gairėse (nes pranešta 2005 m.) ir naujosiose Bendrijos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriui 2007–2013 m. gairėse ([18]) konkrečiai nustatyta galimybė teikti pagalbą gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių, gyvūnų arba augalų ligų protrūkių sukeltiems nuostoliams padengti.

2. **Suderinamumo įvertinimas**

(53) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas nėra besąlygiškas. Kad siūloma priemonė būtų laikoma suderinama su bendrąja rinka, jai turi būti taikoma viena iš Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų leidžiančių nukrypti nuostatų. Komisija toliau pateiks EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkto ir Žemės ūkio gairių 2000–2006 m. dėl gyvūnų ligų, kurios galiojo pranešant apie aptariamą pagalbą 2005 m., taikymo sąlygų analizę.

EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje nurodytos leidžiančios nukrypti nuostatos

(54) Italijos valdžios institucijos nurodė EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą, pagal kurį valstybės pagalba ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti su bendrąja rinka suderinama. 2006 m. liepos 19 d. atsakymo raštu jos paukščių gripą nurodo kaip ypatingą įvykį.

(55) Kadangi Sutartyje neapibrėžiama, kas yra „ypatingas įvykis“ ir „gaivalinės nelaimės“, tikslinga patikrinti, ar paukščių gripą Italijoje galima laikyti gaivaline nelaime, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte. Komisija nagrinėdama išimtis iš bendrojo valstybės pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka principo, nustatyto EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, 87 straipsnio 2 dalies b punkte pateiktas ir į Gairių 11.2 perkeltas sąvokas „gaivalinės nelaimės“ ir „ypatingi įvykiai“ visada aiškina siaurai.

(56) Teisingumo Teismas ne kartą patvirtindavo būtinybę aiškinti taip siaurai ([19]).

(57) Iki šiol Komisija gaivalinėms nelaimėms priskirdavo žemės drebėjimus, lavinas, nuošliaužas ir potvynius. Ypatingais įvykiais pripažinti karai, vidaus neramumai arba streikai bei su tam tikromis išlygomis ir priklausomai nuo jų masto – svarbesnės branduolinės ar pramoninės avarijos ir dideli nuostolius sukeliantys gaisrai.

(58) Paprastai gyvūnų arba augalų ligų protrūkių Komisija gaivalinėmis nelaimėmis ar ypatingais įvykiais laikyti nesutinka. Tačiau vienu atveju visiškai naujos gyvūnų ligos didelio masto protrūkį Komisija pripažino ypatingu įvykiu ([20]).

(59) Komisija paukščių gripą visada laikė gyvūnų liga ([21]) ir taikė jau seniai kovos su gyvūnų ir augalų ligomis gairėse nustatytus principus.

([16]) 1980 m. rugsėjo 17 d. Teismo sprendimas byloje C-730/79, rink. 1980, p. 2671, 11–12 punktai.

([17]) 1990 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-142/87, rink. 1990, p. I-959, 43 punktas ir 1994 m. rugsėjo 14 d. sujungtos bylos C-278/92 ir C-280/92, rink. 1994, p. I-4103, 40–42 punktai.

([18]) OL C 319, 2006 12 27, p. 1.

([19]) 2004 m. lapkričio 11 d. Teismo sprendimas byloje C-73/03 Ispanija prieš Komisiją, 37 punktas ir 2006 m. vasario 23 d. bylos C-346/03 ir C-529/03 Giuseppe Atzeni ir kt., 79 punktas.

([20]) Konkrečiai pagalba galvijų augintojams, nukentėjusioms dėl GSE protrūkio – žr. 2001 m. liepos 27 d. raštą D(2001) 290558 (Nr. AGR 25807) byla NN46/01, 2001 m. lapkričio 9 d. raštą D(2001) 292096 (Nr. AGR 37860) byla N 657/01, ir 2001 m. liepos 27 d. raštą D(2001) 290526 (Nr. AGR 25798) byla N 437/01.

([21]) Jis, beje, įtrauktas į „Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) sudarytą ligų sąrašą“.

(60) Ypatingam įvykiui, apskritai, turi būti būdingi įvykio, kuris savo pobūdžiu ir poveikiu tam tikriems rinkos dalyviams labai skiriasi nuo įprastų sąlygų ir peržengia normalių rinkos veikimo sąlygų ribas, požymiai.

(61) Be to, remiantis Italijos pateiktais duomenimis, daryti išvados, kad minėta liga buvo ypatinga, negalima; greičiau tai pasikartojančio pobūdžio reiškinys.

(62) Italijos valdžios institucijų teigimu, įvykio ypatingumą jau aiškiai pripažino Ministrų Taryba, patvirtindama Reglamentą (EB) Nr. 679/2006 ir Reglamentą (EB) Nr. 1010/2006.

(63) Minėtais atvejais dėl paukščių gripo protrūkio kai kuriose valstybėse narėse sumažėjo paukštienos ir kiaušinių vartojimas ir tuo pačiu smarkiai krito kainos. Pagal tuomet galiojusius kiaušinių ir paukštienos rinkos valdymo reglamentus ES turėjo teisę iš dalies finansuoti kompensavimo priemones tik tais atvejais, kai ūkyje būdavo nustatomas paukščių gripas arba kai ūkininkams tekdavo taikyti auginamų paukščių vežimo apribojimus dėl veterinarijos tarnybų reikalavimų. Galimybių teikti Bendrijos paramą, siekiant išspręsti dėl prarasto vartotojų pasitikėjimo ir dėl to sumažėjusia prekyba iškilusias problemas rinkoje, nebuvo. Atsižvelgusi į 2006 m. rinkos krizės mastą kai kuriose šalyse, Komisija leido finansuoti 50 % rinkos rėmimo priemonių, o likusią dalį dengti iš nacionalinio biudžeto.

(64) Komisija nori pabrėžti, kad sektoriuje patirtas kainų kritimas pagal Sutartį pats savaime nelaikomas ypatingu įvykiu. Tai greičiau konjunktūros aplinkybės, kurios žemės ūkio sektoriui gerai žinomos ir priklauso nuo daugelio veiksnių, tokių kaip netinkamas pasiūlos planavimas pagal paklausą (tai įrodo cikliški kiaulininkystės sektoriaus kainų mažėjimai) arba grynai prekybinių veiksnių, kurių priežasčių (pavyzdžiui vartotojai pradeda dažniau rinktis produktų pakaitalus) laikyti ypatingais įvykiais negalima. Todėl, vien tai, kad egzistuoja liga, dabar žinoma kaip paukščių gripas, negali būti laikoma ypatingu įvykiu. Priešingai, ligos plitimas ir dėl jo kilusi paukštininkystės sektoriaus krizė kai kuriais atvejais gali būti laikoma nacionalinių institucijų griežto ligos kontrolei numatytų būtinų saugumo standartų ir prevencijos netaikymo pasekme.

(65) Komisija planavo spręsti neigiamų paukščių gripo pasekmių rinkai problemą taikydama pirmiau nurodytus teisės aktus dėl rinkos rėmimo priemonių. Priimdama tokią priemonę Komisija išreiškė aiškų savo ketinimą kovoti su krize ir netaikyti jokių papildomų intervencinių priemonių, kurios gali paveikti prekybos sąlygas, tuo pakenkdamos bendram interesui.

(66) Italijos valdžios institucijos nepagrindė motyvų, dėl kurių aptariamas atvejis skiriasi nuo kitų paukščių gripo atvejų, kurie nebuvo įvertinti kaip ypatingi įvykiai. Todėl, remiantis šiuo teisiniu pagrindu, Italijos valdžios institucijų siūlomos pagalbos leisti teikti negalima: 87 straipsnio 2 dalyje pateikiamos leidžiančios nukrypti nuostatos netaikomos. Tiksliau, netaikomos b punkto nuostatos, pagal kurias pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su bendrąja rinka.

EB sutarties 87 straipsnio 3 dalyje nurodytos leidžiančios nukrypti nuostatos

(67) Tikslinga ištirti, ar siūlomą priemonę galima laikyti suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalį. Šiuo atveju reikšmingesnės c punkto nuostatos, kuriose nurodoma, kad pagalba, skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui, gali būti laikoma neprieštaraujančia bendrajai rinkai.

(68) Gairių 11.4 punkte nustatomas valstybės pagalbos, skirtos dėl gyvūnų ligų ūkininkų patirtiems nuostoliams kompensuoti, reglamentavimas.

(69) Gairėse patikslinama, kad pagal Sutartyje naudojamą apibrėžimą gaivaline nelaime ar ypatingais įvykiais nelaikomi tie atvejai, kai ūkininkas netenka gyvūnų dėl gyvūnų ligos arba kai jo pasėliai nukenčia nuo augalų ligos. Tokiais atvejais Komisija pagalbą patirtiems nuostoliams kompensuoti ir vėlesniems nuostoliams išvengti gali leisti tik pagal Sutarties 87 straipsnio 3 daleis c punktą. Minėtame straipsnyje nustatyta, kad pagalba, skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui, gali būti laikoma neprieštaraujančia bendrajai rinkai.

(70) Kad šią leidžiančią nukrypti nuostatą būtų galima taikyti, valstybė narė privalo įrodyti, kad tenkinamos visos priemonių tinkamumo sąlygos.

(71) Remdamasi Gairių 11.4 punktu Komisija mano, kad pagalba ūkininkams kompensuojant dėl gyvūnų ar augalų ligų patirtus nuostolius gali būti išmokėta tik kaip aptariamos ligos atitinkamos prevencijos, kontrolės arba likvidavimo programos dalis Bendrijos, nacionaliniu ar regioniniu lygiu. Pagalba, kuria kompensuojami ūkininkų patirti nuostoliai nesiimant jokių priemonių tam, kad būtų pašalintos problemos priežastys, turi būti laikoma su bendrąja rinka nesuderinama pagalba veiklai.

(72) Komisijos nuomone, Italijos valdžios institucijos nepateikė pakankamai duomenų, pagrindžiančių tokios leidžiančios nukrypti nuostatos taikymą pagal valstybės pagalbai taikomas taisykles, konkrečiau minėtą gairių 11.4 punktą.

(73) Todėl, remiantis šiuo teisiniu pagrindu, Italijos valdžios institucijų siūlomos pagalbos leisti teikti negalima.

(74) Italijos valdžios institucijos kito teisės pagrindo, pagrindžiančio pagalbos priemones, nepateikė.

(75) Nors Italijos valdžios institucijos nė karto nepaminėjo sanavimo ir restruktūrizavimo gairių taikymo, Komisija siekdama išsamumo analizuoja, ar nagrinėjamu atveju netaikomos Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([22]). Pirmoji sąlyga, kad įmonė gautų sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą, yra tai, kad atitinkama įmonė turi būti laikoma sunkumus patiriančia įmone, kaip tai apibrėžta minėtose gairėse. Pagal Komisijos turimą informaciją, nepanašu, kad aptariamos įmonės patyrė sunkumų, kaip apibrėžta minėtose gairėse.

(76) Bet kuriuo atveju, Komisija pažymi, kad atitinkama valstybė narė, vykdydama savo pareigą bendradarbiauti su Komisija, turi pateikti visą informaciją, leidžiančią pastarajai institucijai patikrinti, ar įvykdytos leidžiančios nukrypti nuostatos, kuria ji nori pasinaudoti, taikymo sąlygos ([23]). Italijos valdžios institucijos nepateikė dokumentų, kuriais remdamasi Komisija būtų galėjusi duomenis išnagrinėti pagal gaires, nors tokius nurodymus Komisija pateikė sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą 24 dalyje (galutinio sprendimo 30 dalyje).

VII. **IŠVADA**

(77) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad pagalba, kurią Italija planuoja skirti paukštininkystės sektoriui, yra valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį, kuriai negali būti taikoma 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyta leidžianti nukrypti nuostata.

(78) Kadangi apie priemonę pranešta laikantis Sutarties 88 straipsnio 3 dalies ir Italijos valdžios institucijos priemonės neįgyvendino, išieškoti pagalbos reikalauti nereikia,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Italija planuoja suteikti kaip paukščių gripo prevencijos priemonę, su bendrąja rinka nesuderinama.

Todėl šios pagalbos teikti neleidžiama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2008 m. gruodžio 10 d.

Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL

Komisijos narė

([22]) Žr. 5 išnašą.

([23]) 2005 m. birželio 15 d. Teismo sprendimas byloje C-171/02 Autonominis Sardinijos regionas prieš Komisiją, p. II-2123, 129 punktas.